

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 77. Apologia contra hanc censuram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66472)

hujus epistolæ rationem habuerint, vel Sæc. XVI.
 quid demum hac in re decretum fuerit, A.C. 1527.
 ignoratur; id tamen certum est, quod
 insuperhabitis Erasmi querelis censura
 fuerit promulgata, ut supra retulimus.

§. LXXVII.

Apologia contra hanc censuram.

Ex hac censura Erasmi hostes non pa- Apologie ou
 rum elati, eum calumniandi ansam justification
 captabant, nec tamen defuit celebris qui- d' Erasme
 dam nostri ævi Scriptor, qui Erasmi per M. Mar-
 Orthodoxiam contra hanc censuram solier en 1713
 vindicare nitebatur. Percipiamus illius p. 190.
 hac in re iudicium. „ Quod Theologi-
 „ cæ Facultatis censuras attinet, in-
 „ quit præfatus Auctor, nihil detrahi-
 „ mus submissioni, quæ ejusdem mem-
 „ bris scientiæ fama celeberrimis de-
 „ betur; nihilominus jure merito affir-
 „ mare possumus, quod summi Pontifi-
 „ ces, Reges, Principes, Cardinales, E-
 „ piscopi, omnesque doctiores Ecclesiæ
 „ Catholicæ Viri Erasmum tam amplis
 „ celebrarint elogiis, ut eorum aucto-
 „ ritas hujus censuræ vim æquare, ac
 „ sinistram, quæ adversus eum quorum-
 „ dam menti jam ante insita fuit, opi-
 „ nionem

reticet, ne Lector Erasmi propositiones a Fa-
 cultate merito damnatas deprehendere possit.

Sæcul. XVI. „ nionem imminuere possit. Non e-
 „ A C. 1527. „ quidem affirmare audemus, Erasmus
 „ nunquam errasse, aut ejus Scripta
 „ nævo carere, sive argumenta, quæ
 „ pertractat, sive scribendi methodum,
 „ quam in maximo librorum, quos edi-
 „ dit, numero tenuit, consideremus;
 „ imo nec ipse Erasmus se nonnunquam
 „ hallucinasse diffitetur. Nihilominus
 „ etsi quandoque a receptis opinionibus
 „ aberrasset, quamplurima tamen
 „ alia adeo eleganter atque exquisite
 „ conscripsit, ut omnes, quibus unquam
 „ perstringi poterat, censuræ tantum
 „ nec effecerint, nec imposterum effi-
 „ cere poterint, quominus inter doctis-
 „ simos ac celeberrimos, quos Deus
 „ Ecclesiæ suæ dedit, viros numeraretur.
 „ Quapropter jam olim de qua-
 „ dam censura in Erasmus lata Xime-
 „ nius Cardinalis hæc verba pronuncia-
 „ bat: *Aut eo melius scribite aut non pro-*
 „ *hibete illos, qui Dei beneficio in scriben-*
 „ *do facultatem habent.*

Dupin. Bibl.
 des aut. Eccl.
 tom. 14. p. 77.
 dans l'histoi-
 re d' Erasme

„ Nullo igitur pacto Erasmus ab
 „ omni errore immunem fuisse contendo
 „ (& quis demum de hoc gloriari po-
 „ terit?) id tamen merito affirmare
 „ possum, quod illius ævo plura Docto-
 „ rum disputationi relicta fuerint, quæ
 „ hodierno tempore in dubium vocare
 „ haud ultra licet, eoquod sentiendi li-
 „ bertas

„bertas a Concilio Tridentino sublata, ^{Sæc. XVI.}
 „ & credendi certitudo magis definita ^{A.C. 1527.}
 „ sit. Præterea Erasmi ætas haud
 „ parum redolebat illam præteritorum
 „ sæculorum ignorantiam, quæ inter
 „ plebæjos plurimas novitates introdu-
 „ xerat. Veteris disciplinæ rara admo-
 „ dum erat cognitio, quocirca cuncta
 „ credebantur esse nova, suspecta, ac
 „ reprehensione digna, si nulla de illis
 „ mentio ante duo vel tria sæcula fuit
 „ facta; quæ vero usu invalere, tantam
 „ obtinebant auctoritatem, ut illis, sive
 „ demum abusus, sive legitima consue-
 „ tudo fuerint, sese opponere nemini
 „ liceret. Haud diffitemur, inter tot
 „ homines suis opinionibus præventos
 „ fuisse nonnullos, qui ceteris majori
 „ perspicacia pollebant, ast hi numero
 „ pauciores erant, cum tamen in præ-
 „ senti temporum vicissitudine res ple-
 „ rumque ex opinantium numero ac
 „ multitudine decidantur, nec suffragia
 „ examinentur, sed duntaxat numeren-
 „ tur. Fatemur etiam, quod quædam
 „ Facultatis censuræ etiam excedant
 „ ea, quæ a Tridentino Concilio defi-
 „ nita fuere, nulloque ferme negotio
 „ ostendere possemus, quamplurimos
 „ tam fidei puritate quam scientiæ fama
 „ clarissimos Erasmi ætate idem cum
 „ illo sensisse, & quidem in multis etiam
 „ arti-

Sæcul. XVI „ articulis, ob quos Erasmus censoria
 A.C. 1527. „ virga notatur. „

Lib. 20. ep. 3.

Ceterum quod Erasmus sese iudicio Ecclesiæ subjecerit, testatum facit epistola, quam ad Bilibaldum Amicum suum hoc anno Basileæ dedit. *Nec mihi non sufficiunt verba Christi*, inquit Erasmus, *sed mirum videri non debet, si sequor interpretem Ecclesiam, cujus auctoritate persuasus, credo Scripturis Canonicis* (idem jam pridem S. Augustinus ante Erasmus nos docuit) *Fortasse plus vel ingenii, vel roboris est aliis, ergo nulla in re tutius acquiesco, quam in certis Ecclesiæ iudiciis. Rationum & argumentorum nullus est finis.*

§. LXXVIII.

Erasmus de arctiori cum hæreticis societate postulatus.

Præterea alterum accusationis caput, quo Erasmi fides suspecta reddebatur, erat obsequiosa conversandi ratio cum hæreticis; Vitio vertebatur, quod illi ejus eruditionem magnis passim laudibus efferre viderentur, ipse vero literarium cum illis commercium haberet, ac multa mansuetudine & moderatione uteretur, eoquod hæreticos ad finem Ecclesiæ nullo aptiori medio revocari posse crederet. Hæc Erasmus egisse ac sensisse, haud diffitemur. Num vero
 homi-